Aina Tarabini

"Les escoles no han de ser iguals, sinó equivalents i no-segregades"

Una conversa amb Josep Bargalló

Fotografia: Albert Salamé

El passat 12 de setembre va començar el nou curs, el primer de la nova conselleria d'Educació, capitanejada per Josep Bargalló (1958). El conseller diu sovint que aquest any serà, segur, millor que el curs passat, marcat pels esdeveniments polítics. Però hi ha alguns reptes que el món educatiu ha d'afrontar amb urgència, com la segregació escolar o l'abandonament prematur del sistema d'alguns alumnes. Parlem de les causes, les conseqüències i també les solucions d'aquests fenòmens amb el conseller d'Educació, i amb Aina Tarabini (1978), professora del departament de sociologia de la UAB i especialista en l'anàlisi de les desigualtats educatives.

Laia Vicens > Hi ha consens en afirmar que el principal problema del sistema educatiu ara mateix a Catalunya és la segregació escolar. Intentem definir aquest concepte.

Aina Tarabini > La segregació escolar explica com es distribueix l'alumnat entre els diferents centres educatius en funció de diferents variables com el sexe, la nacionalitat o l'estatus. Fem servir variables d'origen o de necessitats educatives perquè no tenim variables de nivell d'estudis. L'element clau és fins a quin punt aquesta distribució representa o no la situació social i econòmica del territori, és a dir, fins a quin punt les característiques socials del centre reflecteixen o no les característiques del seu barri o municipi.

Josep Bargalló > A vegades el concepte de segregació es barreja amb els centres de complexitat. És a dir, en zones territorials de complexitat socioeconòmica, tenim centres de complexitat socioeconòmica. Ara bé, quan parlem de segregació estem dient que un centre no recull la complexitat del seu entorn i, per tant, no té una equitat interna. L'educació no pot fer desaparèixer la segregació del seu entorn; sí que pot ajudar a reduir-la i el que segur que no pot fer és augmentar-la.

Laia Vicens > Això vol dir que un centre escolar de Salt pot no segregar i en canvi, un de Sants sí?

Josep Bargalló > Són aquests dos conceptes: una cosa és el centre que segrega perquè no reflecteix la realitat del seu entorn i l'altra és un centre que té una alta complexitat perquè en el seu entorn hi ha una alta complexitat.

Aina Tarabini > Hi ha la tendència a parlar de segregació només pensant en centres «gueto». I la segregació, com que té a veure amb la distribució, implica mirar el conjunt del territori. Els estudis que hi ha posen de manifest que la segregació dins d'un mateix territori és superior a la que hi ha entre diferents territoris. Hi ha coses que no es poden combatre des de l'educació: si les característiques de l'escola reprodueixen les característiques del barri caldrà política d'habitatge, política de renda, sanitària... El que passa és que molts llocs de Catalunya, dins del mateix barri o dins del mateix districte les

escoles tenen una composició social diferent. Això és segregació.

Laia Vicens > Què ha passat per arribar fins aquí? Quins errors s'han comès? Es podrien haver evitat?

Josep Bargalló > Hi ha diversos factors. Per exemple, l'urbanisme, que ha produït que en una mateixa ciutat hi hagi barris amb pocs solars destinats als usos educatius i barris amb molts espais per a escoles i instituts. Això produeix mobilitat entre barris perquè hi ha alumnes que no tenen oferta suficient prop de casa i han de moure's. Aquest fenomen ha acabat provocant una segregació perquè no han estat moviments cap al mateix tipus de centre. També hi ha la concepció que una escola és millor que l'altra, una visió que també es dona a l'escola pública a vegades. Un altre factor que ha fet augmentar la segregació és que en l'escolarització es puntuï haver tingut familiars en el centre, cosa que crea endogàmia, perquè si al barri varia la realitat social però es prima la familiaritat, es manté el tipus d'alumne que hi havia fins aleshores, que no és el que té el barri ara.

Aina Tarabini > Totalment d'acord. Hi ha elements de tres tipus: com trien les famílies, què fan els centres i què fa l'administració. Totes les famílies tenen en compte un element fonamental en la tria que és la composició social. Per exemple, les famílies de classe mitjana que trien escoles per projecte, quan excaves una mica en la resposta, darrere sovint hi ha composició social. Sempre dic que no podem esperar que les famílies siguin militants. La barreja és bona, però la barreja no és l'homogeneïtat, no és el mateix. Per això és important els criteris d'accés a l'escola: quan dones cinc punts a infants que han tingut família al centre, ja estàs marcant que la població d'origen estranger no els tindrà. Sí que es poden fer coses des de la política pública i és important avançar en el pacte que s'ha treballat conjuntament amb el Síndic de Greuges, contra la segregació escolar, per fer també que les escoles no competeixin entre elles quan fan les portes obertes. El que ha passat molts anys en aquest tema és que s'ha deixat fer, no s'ha fet res.

Josep Bargalló > A vegades hi ha coses que no som conscients... Ara que estem treballant els menjadors escolars, per exemple... El fet que es pugui oferir un menú vegetarià o no, o amb un cert tipus de carn o no, pot arribar a marcar una decisió, perquè sol ser un tipus de realitat socioeconòmica el qui fa aquesta tria. Per tant, des de l'administració hem de fer que les escoles tinguin aquesta equitat en l'oferta i que la tria vingui donada pel projecte educatiu i no per altres factors que no siguin el projecte educatiu. A més, hem de fer que totes les escoles tinguin un projecte educatiu potent propi.

Aina Tarabini > No és possible ni viable tenir escoles iguals, però han de ser equivalents, és a dir, sense segregació. Això s'ha de poder entendre des de l'àmbit més acadèmic i polític, però també ho ha de poder percebre una família. Per tant, és imprescindible que la mentalitat i els objectius de la societat treballin per un model educatiu on les escoles no han de ser iguals, sinó equivalents i no-segregades.

Josep Bargalló > M'agrada molt aquest concepte d'escoles equivalents. No podem permetre escoles iguals perquè és fals, perquè la realitat dels docents és diferent, perquè

l'entorn és diferent, perquè l'edifici és diferent. El que no podem fer és permetre que, tant l'escola privada concertada com a la pública, algú pugui dir que hi ha escoles d'elit i escoles de no elit. Això amb diners públics no es pot fer. Escoles equivalents, però diferents, crec que és clau. I aquí neix un dels perills d'aquesta hipermania per la innovació: té el perill de posar «cartellets» a les portes de les escoles que les distingeixen d'una manera, però que no reflecteixen el que passa a dins. Per això, una de les propostes del Departament és estendre la innovació a tothom per tal que ningú innovi, i que la gent aposti per fórmules de millora que siguin molt diferents. Hem d'acabar amb el «cartellet» a la porta i poder fer veure el que passa dins. I en aquest sentit, tampoc m'agraden les jornades de portes obertes: la millor jornada de portes obertes és tot l'any, és un dia de cada dia. És molt fàcil obrir l'escola un dia. El consell que donem a les famílies és que si una escola els interessa la vagin seguint.

Aina Tarabini > A Catalunya s'ha instal·lat un debat sobre el dret a l'elecció que és una mica fal·laç. El dret a l'elecció no és absolut i no passa per davant de qualsevol altre dret. A les meves estudiants de magisteri els faig un símil que pot ser ridícul però que pot funcionar: si tens 5 trossos de pastís i 5 persones que volen pastís, cada un n'agafa un i ja està. Aquí s'estableixen criteris per gestionar que no sempre guanyi el més fort. El debat gira al voltant dels criteris. Hi ha certes fal·lències, com que l'escola concertada sempre s'ha de pagar, o que pots demanar qualsevol cosa a l'escola dels fills. S'han de posar sobre la taula fins a quin punt es pot reclamar segons què en nom del dret a l'elecció, perquè

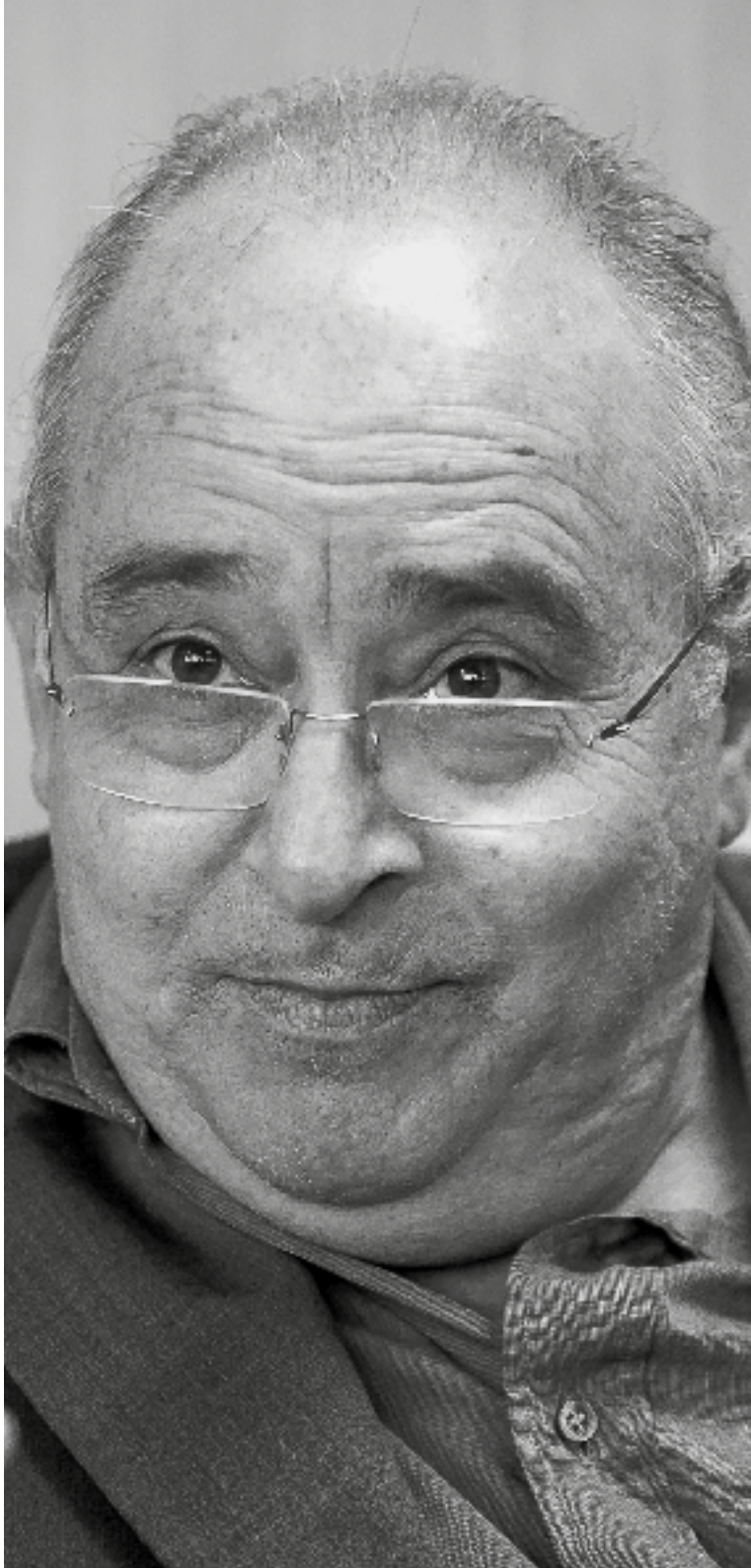

Aina Tarabini > En relació a la innovació hi ha un element fonamental: com generem condicions perquè els centres innovin, perquè això implica canviar també la formació del professorat i millorar l'estabilitat de les plantilles

el dret a l'elecció està condicionat a que la teva elecció condiciona la dels altres. I en relació a la innovació hi ha un element fonamental: com ens ho fem per passar de l'etiqueta a la realitat i com generem condicions perquè els centres innovin, perquè això implica canviar també la formació del professorat, millorar l'estabilitat de les plantilles...

Josep Bargalló > Hem de saber si la innovació serveix per millorar, perquè si no serveix per millorar, segurament no ens és útil. Hem de gestionar uns sistemes d'avaluació que, primer, ens donin evidències acadèmiques o científiques que ens diguin que això funciona, i, segon, buscar evidències que això funciona a tot arreu. De vegades hem optat per innovacions sense avaluar-les. Amb tot, però, el debat sobre innovar —què vol dir, qui ho fa...— és molt positiu perquè vol dir que els claustres s'estan movent.

Aina Tarabini > Hi ha un altre factor que no podem perdre de vista que és com fem que les famílies siguin partícips i confiïn en el que estem fent. A vegades es fan projectes pedagògics que per la seva pròpia naturalesa deixen famílies fora. Com li expliques a una família amb un capital instructiu baix que aquest treball per projectes té sentit, el podrà seguir i que el seu fill o filla aprendrà igual o millor? de la mateixa manera podem estar d'acord que, pedagògicament, els deures empitjoren la desigualtat, però potser en algunes famílies has de poder explicar que encara que no faci deures, podrà ajudar i acompanyar el seu fill, perquè sinó es poden generar dinàmiques en què els col·lectius amb menys capital instructiu s'allunyin de certs models innovadors perquè senten que no els representen i no els pertanyen. Si la innovació acaba sent pedagògicament innovadora però no socialment innovadora, aleshores hi ha una part que no és òptima, i no m'agrada.

Josep Bargalló > La innovació ha de tenir molts aspectes i no necessàriament academicistes. A vegades hi ha plantejaments molt bons però difícils de dur a la pràctica, i al contrari, hi ha pràctiques molt bones que després són difícils de teoritzar.

Josep Bargalló > A Salt, els centres reprodueixen la complexitat del municipi. En canvi, hi ha barris de Barcelona en què els centres concertats reprodueixen la realitat del barri de manera molt inferior que a la pública

Laia Vicens > Un dels debats oberts entre el món educatiu, però també entre les famílies, és la doble xarxa, amb centres públics d'una banda i centres concertats i privats de l'altra. Reprenent el fil de la segregació, l'escola pública també segrega?

Josep Bargalló > Si parlem dels centres de complexitat, hi ha centres públics que no reprodueixen la complexitat del territori i hi ha centres concertats que no reflecteixen la complexitat del territori. En percentatge, és més alt el tant per cent de centres concertats que de públics. Això és evident. De vegades, per la voluntat del centre, d'altres per la tria de les famílies, que fan una aposta per voler ser segregades. A Salt, els centres reprodueixen la complexitat del municipi. En canvi, hi ha barris de Barcelona en què els centres concertats reprodueixen la realitat del barri de manera molt inferior que a la pública.

Aina Tarabini > És evident que fer discursos simplistes sobre la pública i concertada ens limita més que ens ajuda. Sabem que hi ha escoles concertades que fan un servei públic i potser hi ha escoles públiques que no el fan tant. Sí que crec que a Catalunya necessitaríem més transparència per saber quant cobren les nostres escoles, també les públiques. Hi ha escoles concertades que cobren menys que una pública i escoles concertades que cobren gairebé com una privada, i fins i tot més.

Josep Bargalló > Tenim un instrument que farem servir, que són les normatives d'inici de curs. Les pàgines web hauran d'incloure la informació d'aquells pagaments obligatoris per als pares, tant les escoles públiques com les privades. Així ens podríem estalviar casos com el que acabo de signar en una resolució per al Síndic de Greuges, sobre un cas d'una escola pública en què un alumne no ha anat a una sortida perquè la normativa diu que tots els alumnes han de dur una mateixa peça de roba i la família s'hi ha negat. Això ho pots plantejar dient que és normal que si fan una sortida tots els alumnes tinguin una peça identificativa, i si un alumne no ho compleix, no pot anar a la sortida. Però, si això és normal, ha d'estar avisat el dia abans de la matrícula.

Aina Tarabini > Si es publiquen aquests preus i hi ha una escola concertada que té un preu superior a una privada, des de l'administració es pot dir «no li renovem el concert»?

Josep Bargalló > Estem parlant de costos que no són d'escolarització. Per exemple, el cost dels llibres de text, si n'hi ha. Això és un cost que no és el d'escolarització pur, i per tant nosaltres no cobrim, però que la família ha de saber si en aquella escola hi ha llibres de text i quant costen. També amb els llibres de lectura o les sortides. En el cas de les concertades, si hi ha activitats extraescolars obligatòries o no, i quin cost tenen, o amb els xandalls per educació física. Hem d'assegurar-nos que l'escolarització és gratuïta i que aquest cost supletori obligatori —o no— sigui conegut per les famílies. Nosaltres hem de controlar que els costos afegits siguin legals, lògics i no segregadors.

Aina Tarabini > Em sembla un gran avanç que s'hagi de publicar els costos, però aquesta part no obligatòria té efectes perversos, perquè quina família anirà al centre i dirà que això no és obligatori? Quin malestar genera en aquell jove que no va a l'excursió?

Aina Tarabini > Fer explícit els costos comença a posar negre sobre blanc, però no sé fins a quin punt podem treballar-hi

Josep Bargalló > Torno amb el que acceptem més: els llibres de text. No formen part de l'escolarització ara per ara. Potser ens ho podríem plantejar en un futur, però esperem que en un futur no hi hagi llibres de text. Què passa si una família no compra llibres de text? Hem de saber què és equivalent a un llibre de text. Per exemple, si un centre té un projecte educatiu en què l'ús de la tablet supleix els llibres de text, hem d'entendre que si la tablet té un cost igual o inferior als llibres forma part d'allò que cal exigir per estar a l'escola.

Aina Tarabini > Per compensar efectes de les retallades, hi ha famílies que han invertit en la seva escola. Hi ha mobiliari que ha estat pagat per les famílies i formacions de psicopedagogs i mestres que han estat pagats per les famílies. I estan en el seu dret, però això genera una desigualtat entre centres que és molt elevada. Fer explícit els costos comença a posar negre sobre blanc, però no sé fins a quin punt podem treballar-hi.

Josep Bargalló > La nostra voluntat és que en les properes normes d'inici de curs hi hagi aquesta obligatorietat de posar a la web aquells copagaments que el centre considera obligatoris, que no són d'escolarització gratuïta, per tal que les famílies ho puguin saber abans de fer la matrícula i perquè nosaltres puguem actuar si es dona el cas.

Laia Vicens > Quines mesures s'haurien d'impulsar per resoldre això? Què pot incloure el nou decret d'admissions?

Aina Tarabini > Crec que hi ha bastant acord sobre quines són les mesures que poden servir per lluitar contra la segregació escolar. Crec que hi ha elements d'equiparació de preus i condicions que són importants. L'equivalència de centres, és a dir, actuar per garantir que la provisió del servei sigui equivalent a tots els centres, em sembla una prèvia que no s'ha de donar per descomptat. Tot el que té a veure amb la detecció i repartiment de l'alumnat de necessitats educatives específiques hi ha marge de maniobra, o el control de les escoles concertades per veure si fan servei públic, així com programes específics d'acció o de xoc en els centres de màxima complexitat per garantir que estiguin

Aina Tarabini > El principal debat amb el tema de l'autonomia de centre és com ens ho fem perquè aquesta autonomia ni generi més desigualtat, ni posi en risc les condicions laborals

millor. I, a més, aquí hi ha un tema que no sempre genera acords, que és el de les plantilles. En els centres segregats no només se'n van els alumnes, sinó que hi ha contextos on el professorat roda molt, i s'ha de garantir que en els centres amb més complexitat, l'equip docent es pugui sostenir, es pugui mantenir. Hem de poder fer que aquella plantilla es consolidi el màxim temps possible perquè si no plou sobre mullat en els centres que pitjor estan.

Josep Bargalló > Té raó, amb un petit matís. Si en una plantilla al final no es mou mai cap mestre, el claustre acaba acomodant-se. Descobreixes que escoles que fins ara no tenien moltes peticions de matriculació n'estan tenint cada vegada més, i en canvi, centres que en tenien sempre molta matrícula n'estan deixant de tenir. I en molts casos el motiu és que ha acabat sent un claustre que s'ha encarcarat, mentre que l'altre s'ha tornat més dinàmic. Hem d'aconseguir que mai un projecte educatiu es modifiqui per la inestabilitat de la plantilla, però també hem d'aconseguir que aquesta plantilla es vagi oxigenant de tant en tant. Això no és fàcil: topa amb la voluntat de cada persona i amb uns temes sindicals. Per estabilitzar plantilles has de contravenir concursos de trasllats i has de donar a les direccions dels centres capacitat de decisió que a vegades topa amb voluntats sindicals.

Aina Tarabini > És evident que els drets laborals són fonamentals i els hem de garantir, però crec que hem de pensar en mecanismes que ens permetin garantir que el dret laboral és en favor de tots, dels docents, infants i famílies. El principal debat amb el tema de l'autonomia de centre és com ens ho fem perquè aquesta autonomia no generi més desigualtat, i com ens ho fem perquè no posi en risc les condicions laborals. Dit això, crec que és un fals debat autonomia sí o no, per mi el debat és autonomia com: com ens ho fem perquè l'autonomia garanteixi els drets laborals, que totes les escoles puguin fer projecte? En paral·lel hi ha un altre element, que és la formació docent, per formar futurs mestres i professors per educar a tothom: a vegades hi ha mestres que es pensen que l'excepció és que els pobres estiguin a l'escola.

Josep Bargalló > L'administració el que ha de fer és apostar per l'autonomia i garantir elements de control perquè ningú utilitzi aquesta autonomia en contra de la política educativa del bé comú, del servei públic i de l'equitat. Com que tenim uns 3.000 centres públics, segur que n'hi haurà algun en què l'autonomia es faci servir malament. La nostra feina, i per això tenim els serveis d'Inspecció, és actuar i actuar de manera radical en aquells llocs en què l'autonomia de centre es faci servir malament. I fer-ho sense contemplacions. Però això no pot impedir ni frenar l'autonomia a la majoria de centres que la fan servir bé, perquè el que és cert és que la lluita contra la segregació s'ha de fer des de cada centre, o des de cada xarxa de centres. De fet, en la lluita contra la segregació són molt importants les autoritats locals, perquè saben ells quina realitat viuen, com la volen transformar i ens han de dir per on volen créixer i on volen fer renovacions de barris. Tradicionalment, nosaltres acceptem qualsevol solar que estigui en condicions, però crec que hem de fer un pas endavant i dir: en aquest barri ja hi tenim prou oferta. Hem de fer aquest pas, que encara no s'ha

Josep Bargalló > En la lluita contra la segregació són molt importants les autoritats locals, perquè saben ells quina realitat viuen, com la volen transformar i ens han de dir per on volen créixer i on volen fer renovacions de barris

fet mai, que és discutir –en aquest context de corresponsabilitat entre els ajuntaments i la Generalitat– en quines zones construïm escoles i en quines no. Hi ha una part de lluita contra la segregació que és tenir els serveis educatius ben distribuïts en el municipi.

Laia Vicens > Una altra de les problemàtiques és l'abandonament escolar. La taxa, encara que va millorant, encara és molt elevada, del 17%.

Josep Bargalló > L'abandonament escolar es dona per diversos motius: un, perquè l'escola no ofereix a l'alumne allò que l'alumne espera que li ofereixi. Per això, moltes pràctiques d'innovació educativa van per fer l'escola més propera i atractiva per l'alumne. Dos, per no tractar adequadament els alumnes amb necessitats educatives especials o diferents. En això, el decret de l'escola inclusiva i el pressupost de la Generalitat —si l'arribem a tenir— hi ajudarà. Tres, no queda prou clar a vegades que no busquem només l'èxit acadèmic entre els alumnes, sinó que també hi ha l'èxit social, l'èxit personal... Seríem feliços si tots els alumnes traguessin un 10, però això seria molt fàcil: el primer dia els hi poses i ja està. No busquem això. Hem de revertir la concepció que l'alumne bo és el de les notes altes. A vegades, l'alumne de les notes altes té moltes capacitats i no les desenvolupa totes, mentre que l'alumne de notes mitjanes té en realitat unes baixes capacitats i en desenvolupa més de les que té. Els processos de millora educativa ens han de servir per apropar més l'educació a l'alumne i per fer un procés més individualitzat. Així, crec que el que estem fent ara amb els centres de noves oportunitats, que estan tenint molt d'èxit, ens demostra que molta gent que havia abandonat l'escola es pot repescar i situar-se en un procés d'aprenentatge que li va bé i se sent proper. Aquí hi ha uns percentatges d'èxit molt alts. Els centres de noves oportunitats són una mostra del nostre fracàs, perquè no hi hauri-en de ser, però no tenim alumnes Supermans ni el sistema és perfecte. Anem trobant camins per reduir l'abandonament o per aconseguir el retorn d'aquests alumnes, perquè també és feina nostra recuperar-los. La lluita contra l'abandonament es pot fer abans i després.

Aina Tarabini > Tot i que estic d'acord que hem d'anar canviant l'equivalència entre èxit i linealitat i que el rol de les escoles de noves oportunitats és meravellós, sóc més pessimista que optimista en termes d'abandonament. Crec que l'objectiu és que tothom pugui tenir trajectòries formatives el més llargues possibles. Hi ha tres reptes imprescindibles. Un és què passa a l'ESO: com ens replantegem la nostra ESO, com posem sobre la taula les agrupacions per nivells o les repeticions, que expliquen bona part no només dels abandonaments efectius, sinó de les sensacions de capacitat o incapacitat tant per l'alumne com per les famílies i els docents. També són elements fonamentals veure què entenem per un bon alumne i un mal alumne, com avaluem, com s'organitza el currículum a l'ESO... El segon és què passa amb la formació professional, però també, i sobretot, amb el batxillerat. A Catalunya, igual que a l'Estat espanyol, tenim una anomalia en relació a Europa, perquè hi ha una estructura en forma de rellotge d'arena: molta gent —més del 40%— a la part de baix, amb un nivell d'estudis baix; tenim una mica més de gent que alguns països europeus

Josep Bargalló > Un dels problemes és que nosaltres estem formant en relació a les necessitats del mercat laboral de fa deu anys. I ho hem de fer amb les necessitats de d'aquí deu anys

amb estudis universitaris i, en canvi, tenim un decalatge espectacular a la part del mig, amb molt poca gent amb estudis secundaris postobligatoris. Això té a veure amb el dèficit històric de la formació professional, que no es podrà revertir si no pensem alhora en el batxillerat, el tercer gran repte. És a dir, en la formació professional hem avançat molt i encara queda molt —l'augment que hi ha hagut en FP l'ha absorbit sovint l'escola privada perquè la pública no ha tingut places—, però és que el que passa a FP no és independent del que passa a batxillerat. El fet que a la nostra estructura educativa la majoria d'escoles tinguin ESO i batxillerat i en canvi no hi hagi FP té alguns missatges implícits: «el més normal és fer batxillerat» o bé que «el batxillerat és la no tria», perquè hi ha menys oferta en comparació amb els cursos de FP. En aquest sentit, els abandonaments que tenim a postobligatòria els tenim sobretot al primer trimestre de formació professional. Així, hi ha marge de millora en l'educació postobligatòria, tant en FP com a batxillerat, i després també en elements específics, com per exemple que a la FP no hi ha equips d'atenció psicopedagògica quan s'hi deriven un munt d'alumnes amb necessitats educatives especials a l'ESO. Cal millorar coses de l'ESO i de la postobligatòria per evitar els abandonaments, perquè són traumàtics.

Josep Bargalló > També és cert que hi ha un abandonament molt fort el primer any de les facultats de les universitats, especialment a les facultats les tecnològiques i científiques, que s'explica per moltes raons però també per una mala orientació. Això és una errada del nostre sistema de secundària, perquè no hi ha bons sistemes d'orientació psicopedagògica ni laboral. És un aspecte que hem d'abordar perquè segurament molts d'aquests casos no es donarien —o no es donarien tan traumàticament— amb una bona orientació. A més, hi ha una altra cosa que fa la FP: molts dels nostres graus superiors, al nord d'Europa serien universitaris. Dient això no estic reclamant el pas de la formació professional superior a la universitat perquè avui seria impossible i no cal plantejar-s'ho, però sí que reclamo socialment tenir la concepció que nosaltres fem estudis de formació a cicles superiors que a Alemanya o a Noruega estarien a la universitat. I, per tant, els alumnes que surten de la nostra FP estan tan ben formats com els de Noruega, i els de Noruega serien universitaris i els nostres no. Això, professionalment i a nivell de sous no, però a nivell social sí que provoca conseqüències pel que fa al prestigi de la FP. Un dels problemes és que nosaltres estem formant en relació a les necessitats del mercat de fa deu anys. I hem de fer el salt de formar els alumnes amb les necessitats del mercat d'aquí deu anys. Per fer aquest salt —per deixar de formar com es demanava fa deu anys per formar com ens demanarà el mercat d'aquí deu anys— necessitem l'ajuda del món socioeconòmic. Però de veritat. No l'ajuda des del despatx de l'empresa o des de la patronal fent discursos, sinó l'ajuda d'arremangar-se amb nosaltres i treballar conjuntament, perquè al final el pas que ens falta per tenir una gran FP és la implicació real del món socioeconòmic, no el suport discursiu. De la mateixa manera que reclamem als ajuntaments que ens diguin com creixerà el municipi en els propers anys, nosaltres necessitem que l'empresa ens digui quines

Aina Tarabini > Com ho fem perquè els joves puguin descobrir durant la seva experiència escolar quines són les seves capacitats, i facilitar-los una millor orientació i tria, amb una oferta que miri cap al demà?

necessitats tindrà d'aquí deu anys. Perquè si no, no podem planificar bé les construccions i tampoc podem planificar bé els estudis. Hi ha algunes patronals concretes que ho estan començant a entendre i n'hi ha que continuen fent grans discursos però no entenen que han de passar del discurs a l'acció i, per tant, han d'anar del bracet de nosaltres, perquè si no, els continuarem formant en allò que venim fent en els últims anys.

Aina Tarabini > En relació a això és com ens ho fem perquè la demanda del mercat de treball s'arreli amb coses que passen durant la formació. Per exemple: com generem vocacions industrials? La meva pregunta és: com vols generar vocacions industrials si socialment, el treballador de la indústria està menysvalorat i no fem res manual durant tota la nostra experiència escolar, pràcticament? Des d'on descobreixes que allò manual està valorat? Com ho fem perquè els joves puguin descobrir durant la seva experiència escolar quines són les seves capacitats, i facilitar-los així una millor orientació i tria, amb una oferta que miri cap al demà? ■